

Alf. Guignard

De zegeningen van Jakob

Genesis 49

Inleiding

Het einde van Jakob doet denken aan een heldere avond na een onweersdag. Overdag hebben de wolken en de opstijgende dampen de zon versluierd, maar nu gaat hij onder in het westen met een schitterende gloed: de voorbode van een prachtige morgenstond. Zo is het met de aartsvader Jakob. Alle dingen die de glans van zijn leven dof hadden gemaakt, alle listen, kunstgrepen, omwegen, bedriegerijen, zijn bangheid, de vrucht van zijn ongelof, al de sombere natuurlijke en aardse wolken zijn verdwenen. Jakob verschijnt in dit hoofdstuk in de reinheid en verhevenheid van het geloof. Hij deelt hier zegeningen en waardigheden uit, naar de heilige kennis die alleen verkregen wordt door de gemeenschap met God. Hoewel zijn ogen dof zijn, is zijn geloofsblik verreikend.

We kunnen daaraan toevoegen dat het geloof hem in staat stelde de verre toekomst te zien, de hele geschiedenis van zijn nageslacht tot in de laatste dagen. In Genesis 49 roept hij zijn zonen en zegt: *‘Verzamel jullie, dan maak ik jullie bekend wat jullie in later tijd overkomen zal. Kom bijeen en luister, zonen van Jakob, luister naar Israël, jullie vader’*. Het is niet meer Jakob die hier spreekt, maar Israël, de strijder met God, die zich ten volle bewust is van de heerlijke positie waarin de genade van God hem heeft geplaatst. Door het geloof profeteert hij wat er in de laatste dagen zal gebeuren. Inderdaad zijn deze zegeningen een profetie, die de hele geschiedenis van het volk Israël omvat. De morele kenmerken van zijn zonen,

zoals ze hier worden beschreven, zijn de kenmerken die het volk Israël heeft getoond en zal tonen in de verschillende fasen van haar geschiedenis.

Wij kunnen hier veel vernederende dingen opmerken, maar tevens schitteren de wonderen van Gods genade. Laat de overdenking van dit hoofdstuk en het zien van de heerlijkheid van de hemelse 'Jozef' ons ertoe brengen ons eigen hart en de uitgestrektheid van Gods genade – die ons gegeven is vóór de tijden van de eeuwen – beter te leren kennen. Jakob zegent in dit hoofdstuk ieder van zijn zonen.

Ruben

Rubens geschiedenis is triest. Hij verloor zijn waardigheid en hij is een voorbeeld van kwaad waarin een mens kan vervallen. Hij is in een afschuwelijke zonde gevallen, zoals zelfs onder de heidenen niet voorkwam. Hij is hierin een voorbeeld van wat Israël naar het vlees heeft gedaan: het heeft zich van God verwijderd en het heeft de afgoden overspelig gediend. Het heeft God onteerd op zo'n wijze, dat Zijn naam werd gelasterd onder de volken rondom hen.

Ruben heeft zijn kracht en energie gebruikt om kwaad te doen. Daardoor heeft hij zijn eerstgeboorterecht verloren en dit recht is gegeven aan de stam van Jozef (1 Kron. 5:1). Israël als volk, en zelfs de hele mensheid, heeft elk recht op welke zegen dan ook verloren. Christus, de goddelijke 'Jozef', is inderdaad de Eerstgeborene en daarom de Erfgenaam van alle dingen en met Hem vinden de Zijnen hun geluk.

Simeon en Levi

Simeon en Levi zijn broeders in dezelfde boosheid en toorn. Zij hebben de mannen gedood, of letterlijk 'de man', en in moedwil de ossen weggerukt (SV). De vloek is over hen gekomen door hun toorn, want die was heftig, en door hun woede, want die was wreed. Zien we hierin geen profetie betreffende Christus, de enige Mens Die God op aarde heeft verheerlijkt en in Wie God voldoening heeft kunnen vinden? De wandel van de Heere Jezus was recht op het doel af en geduldig zoals die van een os; en deze gehoorzame wandel is onderbroken door de woede van de mensen. Hij was gehoorzaam op de weg die Hij volgde van de kribbe van Bethlehem tot op het kruis van Golgotha. De Man van Gods raadsbesluiten is ter dood gebracht door de hand van goddeloze mensen. De volkswoede uitte zich niet jegens de twee rovers, maar wel jegens Hem Die niets onbehoorlijks had gedaan.

Simeon en Levi, zij hebben mannen gedood en runderen de pezen doorgesneden. In de profetie in Genesis 49 zien we de beide vormen van het kwaad in de wereld: bij Ruben *verdorvenheid* en bij Simeon en Levi *geweld*. Zo is de mens, en tot deze dingen is hij in staat. Sinds de dood van Christus is Israël verstrooid onder de volken, en dat is nu nog zo.¹ Wij vinden dus in deze drie personen wat Israël heeft gekenmerkt tot op heden. Het is profetische geschiedenis.

Juda

In Juda is het niet moeilijk de Messias van Israël te herkennen. Het is duidelijk dat onze Heere Jezus uit Juda is voortgekomen. De volken zullen Hem gehoorzaam zijn en de scepter zal van Hem niet wijken. Hij alleen zal heersen over de schepping. Veel heerlijke dingen worden van Hem gezegd in de verzen 8-12. Hij schittert in het verborgen van de harten van allen die Hem kennen, terwijl de mens niets begeerlijks in Hem kon ontdekken. Ja, de Schriften getuigen van Hem. Zijn broeders zullen Hem loven. Daar waar Hij heeft geleden, zal Hij spoedig als Koning worden erkend; elke mond zal Hem loven en elke knie zich voor Hem buigen.

In afwachting daarvan laten de Zijnen zich al horen om van Hem te getuigen en te spreken over de grootheid van Zijn werk. Wat een blijdschap zal het hart vervullen van hen die Hem liefhebben bij Zijn openbaring als de Koning der koningen en de Heer der heren. Het behaagde de Heilige Geest al in het boek Genesis over Hem te spreken. Alle schepselen beven voor de jonge leeuw in zijn kracht. Op dezelfde manier zullen alle volken beven voor Hem, als Hij op de troon van Zijn heerlijkheid zal zitten. Wie zal de rust en de vrede van Zijn regering kunnen verstoren? Hij zal spoedig komen en de scepter dragen; als de Vredestichter zal Hij Zijn intocht te Jeruzalem houden op een koninklijk rijdier. Die intocht zal nog heerlijker zijn dan toen de discipelen met palmtakken in de hand riepen: *'Hosanna! Gezegend Hij Die komt in de naam van de Heere! En: De Koning van Israël!'* (Joh. 12:13). Dan zal de edele wijnstok in overvloed vreugde verschaffen. En Hij zal bekleed zijn met heerlijkheid, als Hij de grootheid van Zijn kracht zal tonen. In Zijn toorn zal Hij de vijanden vertreden en hen verpletteren. Het zullen blijde tijden zijn, als alle ongerechtigheid op aarde wordt weggedaan. Vreugde zal het hart van de Messias en Zijn volk vervullen. Heere, wanneer zal dit zijn?

¹ De auteur schreef dit in 1933. Maar hoewel Israël nu een staat is, zijn er nog velen van het volk verstrooid onder de volken.

Wij weten wat er met Hem is gebeurd bij Zijn eerste komst. De volken hebben Hem niet de verschuldigde gehoorzaamheid betoond. En de stammen van Israël zijn niet bijeengebracht; integendeel, ze zijn nog steeds verstrooid onder de volken. Hun toestand in die tijd wordt beschreven in de spreuken over Zebulon en Issaschar.

Zebulon en Issaschar

De stammen van Israël zijn schijnbaar ondergegaan in de ‘volkerenzee’, ze zijn verspreid onder de volken. Zij zoeken daar hun voordeel en de rust, ver van de plaats waar de zegen is beloofd. Zij onderwerpen zich, als het maar geld oplevert. Het lijkt erop dat het verblijf in de plaatsen waar zij zich bevinden, hun even aangenaam is als in het Beloofde Land – als zij maar kunnen handel drijven. Wij weten echter dat het volk Israël spoedig het land zal beërven.

Dan

Het zal vervolgens weer in zekere zin erkend worden als het volk van God. Maar het zal een duivels karakter krijgen door de komst van de antichrist. Zijn de beelden die ons hiervan worden geschetst niet verschrikkelijk? De slang, de adder die bijt! Alles zal in de dag van de Grote Verdrukking worden geoordeeld. Het zal een tijd zijn, zoals er nog nooit geweest is en ook nooit meer komen zal. Wij begrijpen nu gemakkelijker dat het trouwe overblijfsel in die dagen zal uitroepen: ‘Op Uw heil wacht ik, HEERE’. Wij herkennen hierin het ‘*hoelang nog*’, dat zo vaak voorkomt in de Psalmen. Wanneer zal de bevrijding komen door middel van de goddelijke ‘Jozef’?

Gad

Een trouwe rest vormt inderdaad het ware Israël. Ze worden gehaat, vervolgd, gedood, maar zullen spoedig verlost worden door de Messias. Uiteindelijk zullen zij hun vijanden verslaan, zoals de psalmdichter zegt: ‘*Laten Zijn gunstelingen om die eer opspringen van vreugde, laten zij vrolijk zingen op hun slaappleatsen. Gods lofzangen klinken uit hun mond, een tweesnijdend zwaard is in hun hand, om wraak te oefenen over de heidenvolken, bestraffingen over de natiën, om hun koningen te binden met ketenen en hun aanzienlijken met ijzeren boeien, om het beschreven recht aan hen te voltrekken. Dat zal de glorie van al Zijn gunstelingen zijn. Halleluja*’ (Ps. 149:5-9).

Aser

Aser zal de Messias verblijden met kostbare dingen. Hij zal grote vreugde vinden in het trouwe deel van de natie. Gescheiden van de ongerechtigheid van de volken zullen zij Hem verheerlijken door hun godsvrucht en trouw in de grootste tegenspoed. Wat moet het een voldoening zijn voor Zijn hart, om dit trouwe overblijfsel te zien.

Naftali

Evenals Aser zal Naftali Hem verheerlijken in zijn wandel en woorden. Naftali *'is een losgelaten hinde'* en hierdoor vrijgemaakt van de banden van ongerechtigheid, verdorvenheid en bedrog, die er zijn onder het volk en zelfs in de heilige stad. Hun rustige, gehoorzame en afhankelijke wandel zal tot verheerlijking van de Koning zijn. Hun woorden zullen schoon zijn voor Hem, wanneer zij weeklagen over hun zonden en die van het volk en over de dood van de Messias, Die door het volk was doorstoken. Heiland, wie zal de vreugde van Uw hart begrijpen, als Uw volk zich tot U zal bekeren, rouw zal bedrijven en zal weeklagen over U, zoals men weeklaagt over een enige zoon? Het zijn schone woorden, die uit hun mond zullen komen.

Jozef

Jozef draagt de kenmerken van de Messias. Hij toont Zijn karakter, als de afgezonderde onder zijn broeders. Hij is wel uit Israël geboren naar het vlees, maar hij is de enige tak van die boom die vrucht gedragen heeft – en wat een overvloed aan vrucht. Alle vrucht die God bij ons heeft kunnen oogsten, komt overigens van Hemzelf: *'Door Mij is bij u vrucht te vinden'* (Hos. 14:9). De zegen die uit Jozef voortkomt, strekt zich uit tot buiten de grenzen van Israël; want *'elk van zijn takken loopt over de muur'* die de natie omringde. De zegen reikt tot de einden van de aarde. Dit is een oorzaak van grote vreugde voor ons die tot de volken behoren, die voorheen zonder Christus waren, 'vreemd aan het burgerschap van Israël en vreemdelingen van de verbonden der belofte, terwijl wij geen hoop hadden en zonder God in de wereld waren' (Ef. 2:12).

Maar laten wij liever spreken over de vreugde van het hart van *God*, door de vrucht te bekijken van deze Spruit, die tot Zijn eer zijn voortgebracht. Wat een oogst voor Hem, zowel onder de Joden alsook onder de heidenen. Toen de Heere Jezus hier op aarde was, is Hij verworpen. De boogschutters hebben Hem bitter getergd en

gehaat. De machten van de wereld, aangevoerd door de satan, hebben zich in hun haat verenigd en Hem doorboord. Toch is Zijn boog gespannen gebleven: niets heeft Hem in Zijn liefdewerk kunnen tegenhouden. In volkomen afhankelijkheid en gehoorzaamheid heeft Hij het werk volbracht dat de Vader Hem te doen had gegeven. De machtige Herder is Zijn verloren schaap komen opzoeken. Hij heeft Zijn leven daarvoor gegeven. Hij draagt het vrolijk op Zijn schouders. Het is een heel bekende geschiedenis, maar men wordt niet moe die te horen. De Heilige Geest heeft ons lang voor Christus' komst op aarde dingen willen zeggen over deze trouwe Herder. Het hart van God kon niet zwijgen over Hem Die de vreugde zou zijn van zoveel verdwaalde schapen.

De bouwlieden hebben in Hem niets begeerlijks gezien. Zij hebben Hem als waardeloos beschouwd en hebben Hem achteloos buiten hun werkplaats geworpen. Maar voor God is Hij uitverkoren en kostbaar, en ook voor allen heeft Hij waarde die gesmaakt hebben hoe goed de HEERE is. En wat een waarde: Hij is de Hoeksteen.

Wij moeten doorgaan, want ons onderwerp is uitgebreid. Eens te meer zien wij dat de woorden van God elkaar niet tegenspreken. Elk woord van de profetie richt de aandacht op de wonderbare Persoon van de Heere Jezus. Zijn naam is Wonderbaar. Beste lezer, laten wij ons oog op Hem richten. Laten wij Hem goed beschouwen. Zijn hele Persoon is begeerlijk. Hij is de Gezegende. Als Hij door het geloof in onze harten woont, staan wij in het centrum van wat oneindig is. In Openbaring 4 en 5 staat Johannes in de hemel. Alles wat Hij daar ziet weerspiegelt de heerlijkheid van Christus. Alles wat hij daar hoort spreekt van de heerlijkheid van Christus, zowel in de hemel, op de aarde, onder de aarde als in de zee. Alle schepselen die er zijn, zeggen: *'Hem Die op de troon zit, en het Lam, zij de lof en de eer en de heerlijkheid en de macht tot in alle eeuwigheid'* (Openb. 5:13). Hij vervult alles, de hemel en de aarde. Het leven, het brood van het leven, alles komt van Hem. Alle zegeningen zullen op Zijn hoofd zijn, en alle zegeningen zullen uit Zijn aanbiddelijke Persoon stromen: *'Het is als dauw van de Hermon, die neerdaalt op de bergen van Sion. Want daar gebiedt de HEERE de zegen, leven tot in eeuwigheid'* (Ps. 133:3). Straks zal dit lied verwerkelijkt worden in al zijn volheid en alle dienstknechten van de Heere zullen Hem tot in eeuwigheid aanbidden.

Maar toen Hij in de wereld kwam, heeft de wereld Hem niet gekend en hebben de Zijnen Hem niet aangenomen. Afgezonderd van Zijn broeders is Hij gehaat, mishandeld en verworpen: *'Wij willen niet dat deze over ons heerst'*. Wat een groot berouw zal er in de harten zijn, als de Joden Hem zullen zien Die ze doorstoken hebben. Dan zullen alle stammen over Hem weeklagen.

Benjamin

Jozefs broer is nauw met hem verbonden. Wij zien in Hem de Messias, zoals Hij komt met macht om het oordeel te voltrekken aan de vijanden. Niemand zal Hem kunnen weerstaan, wanneer Hij komt in Zijn kracht. Hij is als een verscheurende wolf. Jesaja zegt: *‘Daarom zal Ik Hem een deel geven onder velen en met machtigen zal Hij de buit verdelen, omdat Hij Zijn leven heeft uitgegoten in de dood, en onder de overtreders werd geteld, terwijl Hij toch veler zonden gedragen en voor de overtreders gebeden heeft’* (Jes. 53:12).

Slot

Deze verzen geven ons, zoals we aan het begin al opmerkten, een *profetie*. Ze laten ons de grote lijnen zien van de hele geschiedenis van Israël, en wel met het oog op de door het volk verworpen Messias. Laten wij ons beijveren om Christus beter te leren kennen. Zijn heerlijkheid, Zijn Persoon, zou bovenal kostbaar moeten zijn voor onze harten. In Hem zijn wij gezegend met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten. Hij zal regeren, en wij zullen met Hem regeren. Als Jakob reeds aanbad, leunend op het uiteinde van zijn staf, is er voor ons nog méér reden om te aanbidden.

Bron: Le Messenger Evangélique 1933-177; Titel: Les bénédictiones de Jacob